

(Резолуције, препоруке и мишљења)

ПРЕПОРУКЕ

ЕВРОПСКОГ ПАРЛАМЕНТА И САВЕТА

ПРЕПОРУКА ЕВРОПСКОГ ПАРЛАМЕНТА И САВЕТА

од 18. јуна 2009. године

о успостављању Европског референтног оквира осигурања квалитета
у стручном образовању и обучавању

(текст важи за ЕЕП)

(2009/Ц 155/01)

ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ И САВЕТ ЕВРОПСКЕ
УНИЈЕ,

Имајући у виду Уговор о оснивању Европске
заједнице, а посебно члан 149(4) и члан 150(4)
Уговора,

Имајући у виду предлог Комисије,

Имајући у виду мишљење Европског
економског и социјалног комитета⁽¹⁾,

Имајући у виду мишљење Комитета ⁽²⁾

У складу са процедуром одређеном у члану
251. Уговора ⁽³⁾,

С обзиром на то да:

(1) Прелазак на економију засновану на
знању (заседање Европског савета у
Лисабону 2000.) захтева
модернизовање и континуирано
унапређење система стручног
образовања и обучавања (СОО) као
одговора на брзе промене које се

¹ СЛ Ц 100, 30.4.2009. стр. 136.

² СЛ Ц 325 19.12.2008. стр. 48.

³ Мишљење Европског парламента од 18. децембра 2008. (још
увек није објављено у Службеном листу и Одлука Савета од
11. маја 2009.

дешавају у економији и друштву, како би помогли повећању запошљивости и социјалне инклузије и како би унапредили приступ целоживотном учењу за све, укључујући лица из група у неповољном положају.

- (2) Европски савет је 2002. године у Барселони одредио циљ да системи образовања и обучавања у Европи постану светска референца по квалитету од 2010. године.
- (3) Интегрисане смернице за раст и радна места за период 2005-2008 из Лисабона позивају Државе чланице да развију приуштиве, приступачне системе целоживотног учења који одговарају различитим потребама друштва и економије засноване на знању. Прилагођавање и изградња капацитета система образовања и обучавања су неопходни како би се значај тржишта рада повећао. Циљеви дефинисани у политици образовања и обучавања би стога требало да све више допуњују оне циљеве из политике економије и тржишта рада како би се направила комбинација социјалне кохезије и конкурентности.
- (4) На основу Резолуције Савета од 19. децембра 2002. године о промовисању унапређене европске сарадње у области стручног образовања и обучавања⁽⁴⁾ (Копенхашки процес), и као резултат накнадне сарадње између Комисије,

Држава чланица, социјалних партнера, ЕЕП-ЕФТА и држава кандидата о приоритет Осигурања квалитета, развијен је Заједнички оквир осигурања квалитета (CQAF), заснован на постојећем искуству и примерима добре праксе у различитим државама које учествују.

- (5) На основу заједничког периодичног извештаја за Савета и Комисије за 2004. годину за Програм рада Европског савета за образовање и обуку за 2010. годину⁽⁵⁾, CQAF за СОО (као део Декларације из Копенхагена) и развој „договорене групе стандарда, процедура и смерница о осигурању квалитета“⁽⁶⁾ (у вези са Болоњским процесом и као део радног програма за циљеве системе образовања и обучавања) треба да буду главни приоритети Европе.
- (6) Савет за образовање је у мају 2004. године⁽⁷⁾ подржао приступ CQAF-а и позвао Државе чланице и Комисију да га у оквиру својих надлежности промовишу на добровољној основи, заједно са релевантним актерима.
- (7) Европска мрежа за осигурање квалитета у стручном образовању и обучавању⁽⁸⁾ је представила европску платформу која омогућава адекватну надоградњу Закључака Савета из 2004. године и Хелсиншке комуникације и поједностављује одрживу сарадњу међу државама.

⁴ СЛ Ц 13, 18.1.2003. стр. 2

⁵ СЛ Ц 104, 30.4.2004. стр.1.

⁶ „Реализовање области високог образовања у Европи“; Комуникација са Конференције министара задужених за високо образовање, Берлин, 19. септембар 2003.

⁷ Закључци Савета о осигурању квалитета у стручном образовању и обучавању, 28. мај 2004.

⁸ Европска мрежа за осигурање квалитета у стручном образовању и обучавању је успостављена у октобру 2005. године од стране Комисије након позитивног мишљења Саветодавног комитета за стручно обучавање. Њене чланове именују Државе чланице, државе кандидати, ЕФТА-ЕЕП државе и организације и социјални партнери Европе у складу са експлицитном процедуром.

(8) Хелсиншка комуникација је 2006. године истакла потребу за даљим развојем и спровођењем заједничких европских алата усмерених на стручно образовање и обучавање, тако што је пажњу посветила принципима који чине основу CQAF-а, као што је поменути у Закључцима Савета из маја 2004. године о осигурању квалитета у стручном образовању и обучавању, како би се промовисала култура унапређења квалитета и шире учешће у Европској мрежи за осигурање квалитета у стручном образовању и обучавању.

(9) Препорука представља Европски референтни оквир осигурања квалитета (Оквир) као референтни инструмент који помаже Државама чланицама да промовишу и прате континуирани напредак њихових система стручног образовања и обучавања на основу заједничких европских референци, које се надограђују и даље развијају CQAF. Оквир би требало да допринесе унапређењу квалитета у стручном образовању и обучавању и да повећа транспарентност и доследност у развоју политике стручног образовања и обучавања међу Државама чланицама, и тиме промовише узајамно поверење, мобилност радника и ученика и целоживотно учење.

(10) Оквир би требало да се састоји од циклуса планирања осигурања квалитета и унапређења, спровођења, евалуације/вредновања и прегледа/ревизије СОО, уз помоћ заједничких критеријума квалитета,

индикативних дескриптора и индикатора. Процесе праћења, укључујући комбинацију механизма интерних и екстерних евалуација, одређују Државе чланице као адекватне како би идентификовале предности система, процеса и процедура и области у којима је потребно остварити напредак. Оквир би требало да садржи коришћење мерни алата како би се пружили докази о ефикасности.

(11) Оквир би требало применити за систем стручног образовања и обучавања, пружаоце стручног образовања и обучавања и нивоима доделе квалификацијама. Он пружа системски приступ квалитету, обухватајући и међусобно повезујући релевантне нивое и актере. Оквир би требало да посебан акценат стави на праћење и унапређење квалитета тако што ће комбиновати интерну и екстерну евалуацију, преглед и процесе унапређења, уз помоћ мерења и квалитативне анализе. Оквир би требало да буде основа даљег развоја кроз сарадњу на европском, националном, регионалном и локалном нивоу.

(12) У пружању конкретних средстава за подршку евалуацији и култури унапређења квалитета на свим нивоима, ова препоруке доприноси коришћењу политике и праксе засноване на доказима, као основе за ефикасније и правичније политике, у складу са Закључцима Савета из 2006. године и представника влада Држава чланица о ефикасности и

равноправности у системима образовања и обучавања у Европи ⁽⁹⁾.

(13) Ова препорука пружа оквир за идентификовање, подршку и размену најбоље праксе не само на националном већ и на локалном и регионалном нивоу за све релевантне мреже, укључујући мрежу Европског референтног оквира осигурања квалитета.

(14) Ова препорука узима у обзир „Заједничке принципе за осигурање квалитета у образовању и обучавању“ који су садржани у Анексу III препоруке Европског парламента и Савета од 23. априла 2008. године о успостављању Европског оквира квалификација за целоживотно учење ⁽¹⁰⁾ (EQF). Оквир би стога требало да пружи подршку спровођењу EQF, посебно квалитет сертификације исхода учења. Он би такође требало да пружи подршку спровођењу других европских инструмената, као што је Европски систем кредита за стручно образовање и обучавање, и Заједничке европске принципе за идентификацију и валидацију неформалног образовања и информалног учења.

(15) С обзиром на њен необавезујући карактер, ова препорука потврђује принцип солидарности из Члана 5. Уговора јер је њен циљ пружање подршке и потпоре активностима Држава чланица тиме што ће олакшати даљу сарадњу међу њима и повећати транспарентност стручног образовања и обучавања и

промовисати мобилност и целоживотно учење. Требало би је спровести у складу са националним законима и праксом. Ова препорука потврђује принцип пропорционалности из истог члана јер она не замењује нити дефинише националне системе осигурања квалитета. Оквир не прописује конкретан систем осигурања квалитета или приступ, већ пружа заједничке принципе, критеријуме квалитета, индикативне дескрипторе и индикаторе који могу помоћи у процени и унапређењу постојећих система и пружања стручног образовања и обучавања.

(16) Референтни индикатори предложени у Анексу II намењени су за пружање подршке у евалуацији и унапређењу квалитета система стручног образовања и обучавања и/или пружалаца у складу са националним законима и праксом, и служе као сет алата из којег различити корисници могу да одаберу индикаторе које сматрају најрелевантнијим за услове свог конкретног система осигурања квалитета. Што се тиче њихове природе и сврхе, требало би их разликовати од индикатора и референтних вредности који се помињу у закључцима Савета од 25. маја 2007. године о кохерентном оквиру индикатора и референтним вредностима за праћење напретка ка остваривању лисабонских циљева у образовању и обучавању ⁽¹¹⁾

(17) Ако га Државе чланице користи и даље надограђују, Оквир би требало

⁹ СЛ Ц 298, 8.12.2006. стр. 3.

¹⁰ СЛ Ц 111, 6.5.2008. стр. 1.

¹¹ СЛ Ц 311, 21.12.2007. стр. 13.

да им помогне да додатно унапреде и развију системе стручног образовања и обучавања, подрже стратегије целоживотног учења, унапреде интеграцију тржишта рада Европе и спроведу EQF и промовишу културу унапређења квалитета на свим нивоима, док се истовремено поштује богата разноликост националних система образовања.

(18) Ова препорука би требало да допринесе модернизацији система образовања и обучавања, унапреди ефикасност обучавања тако што ће се постарати да људи не напуштају школу без квалификација, унапредити међусобну повезаност образовања, обучавања и запослења, изградити мостове између формалног, неформалног образовања и информалног учења и проширити доделу квалификација на основу стеченог искуства.

ПРЕМА ТОМЕ ПРЕДЛАЖУ ДА ДРЖАВЕ ЧЛАНИЦЕ:

1. Користе и даље развијају Европски референтни оквир осигурања квалитета (Оквир), критеријуме квалитета, индикативне дескрипторе и референтне индикаторе као што је дато и што се даље усавршава у Анексима I и II, да додатно усавршавају и развијају своје системе стручног образовања и обучавања, подржавају стратегије целоживотног учења и спроведу EQF и Европску повељу квалитета за мобилност и промовишу културу унапређења квалитета и иновација на свим

нивоима. Посебан акценат би требало ставити на прелазак са стручног образовања и обучавања на високо образовање;

2. Да свака најкасније до 18. јуна 2011. године осмисли приступ с циљем да унапреди системе осигурања квалитета на националном нивоу, где је то могуће, и максимално искористи оквир, укључујући социјалне партнере, регионалне и локалне органе, и све друге релевантне актере у складу са националним законима и праксом;

3. Да активно учествује у мрежи Европског референтног оквира осигурања квалитета (мрежа оквира) као основе за даљи развој заједничких принципа, референтних критеријума и индикатора, смерница и алата за унапређење квалитета у стручном образовању и обучавању на националном, регионалном и локалном нивоу, у зависности од случаја;

4. Да успостави, тамо где то још увек не постоји, Националну референтну тачку за осигурање квалитета за стручно образовање и обучавање која је повезана са посебним структурама и условима сваке Државе чланице и да, у складу са националном праксом, окупи постојећа релевантна тела и укључи социјалне партнере и све дате актере на националном и регионалном нивоу, како би се обезбедила примена иницијатива. Референтне тачке би требало да:

- Информише широк спектар актера о активностима мреже оквира,

- Пружа активну подршку имплементацији програма рада мреже оквира,
 - Предузме конкретне иницијативе на промовисању даљег развоја оквира у националном контексту,
 - Подржи самовредновање као комплементарно и ефикасно средство осигурања квалитета које омогућава мерење успеха и идентификовање области у којима је потребно остварити напредак по питању спровођења програма рада мреже оквира.
 - Се постара да се информације ефикасно пружају актерима.
5. Спроведу преглед процеса имплементације на сваке четири године – овај преглед треба да буде саставни део сваког другог националног извештаја о напретку који се пише у контексту будућег стратешког оквира за европску сарадњу у образовању и обучавању – на основу референтних критеријума који се дефинишу у оквиру мреже у сарадњи са Комисијом и Државама чланицама.
- узajамно учење, тестирање и развој смерница и тако што ће пружати информације о развоју квалитета у стручном образовању и обучавању у Државама чланицама;
- 2) Промовише и учествује заједно са Државама чланицама у мрежи оквира, чиме доприноси развоју политике у овој области путем конкретних предлога и иницијатива, у зависности од случаја;
 - 3) Обезбеди наставак имплементације ове препоруке тако што ће Европском парламенту и Савету представљати извештај сваке четири године о стеченој експертизи и импликацијама за будућност и, уколико је то потребно, преглед ове препоруке који се врши у сарадњи са Државама чланицама и укључује различите актере;
 - 4) На основу тог извештаја и у сарадњи са Државама чланицама спроводи евалуацију имплементације ове препоруке и, ако је потребно, њене ревизије.

У Бриселу, 18. јуна 2009.

И ПОДРЖАВАЈУ НАМЕРУ КОМИСИЈЕ ДА:

- 1) Подржи Државе чланице у обављању горе поменутих задатака, нарочито тако што ће олакшати сарадњу и

За Европски парламент

Председник

Х.Г.ПИТЕРИНГ

За Савет

Председник

Штефан ФИЛЕ

УВОД У АНЕКСЕ

Овом препоруком се успоставља Европски референтни оквир осигурања квалитета („Оквир“) који се састоји од осигурања квалитета и циклуса унапређења квалитета (планирање, спровођење, евалуација/вредновање и преглед/ревизија) на основу селекције критеријума квалитета, дескриптора и индикатора који важе за управљање квалитетом за систем стручног образовања и обучавања и за пружаоце стручног образовања и обучавања. Циљ није да се уведу нови стандарди већ да се пружи подршка напорима Држава чланица док се истовремено чува разноликост њихових приступа.

Оквир би требало посматрати као групу алата из које различити корисници бирају оне дескрипторе и индикаторе које сматрају најрелевантнијим за услове сопственог система осигурања квалитета.

Предложени дескриптори (Анекс I) индикатори (Анекс II) дају се само као смерница а корисници Оквира их могу одабрати и користити у складу са свим или делом услова и постојећих алата.

Они се могу користити за почетну стручну обуку (ПСО) и/или наставак стручне обуке (НСО), у зависности од релевантних индивидуалних карактеристика система стручног образовања и обучавања сваке Државе чланице и пружалаца стручног образовања и обучавања.

Користе се искључиво на добровољној основи, узимајући у обзир њихову потенцијалну додатну вредност и у складу са националним законима и праксом. Не би их требало узети у обзир ни као референтне вредности нити као средство за пријављивање односно поређење са квалитетом и ефикасношћу различитих националних система. Одговорност за праћење квалитета ових система је на Државама чланицама.

АНЕКС I

ЕВРОПСКИ РЕФЕРЕНТНИ ОКВИР ОСИГУРАЊА КВАЛИТЕТА : КРИТЕРИЈУМИ КВАЛИТЕТА И ИНДИКАТИВНИ ДЕСКРИПТОРИ ⁽¹²⁾

Овај анекс предлаже заједничке критеријуме квалитета и индикативне дескрипторе за подршку Државама чланицама, онако како се сматрају адекватним за примену Оквира ⁽¹³⁾.

Критеријуми квалитета	Индикативни дескриптори на нивоу система стручног образовања и обучавања	Индикативни дескриптори на нивоу пружалаца стручног образовања и обучавања
<p>Планирање (plan) одражава стратешку визију коју деле релевантни актери и обухвата експлицитне циљеве, активности и индикаторе</p>	<p>Циљеви стручног образовања и обучавања су описани за средњи и дужи рок, и повезани су са европским циљевима.</p> <p>Релевантни актери учествују у постављању циљева стручног образовања и обучавања на различитим нивоима.</p> <p>Циљеви се постављају и прате кроз посебне индикаторе (критеријуме успеха).</p> <p>Механизми и процедуре су успостављене како би се идентификовале потребе за обуком.</p> <p>Политика о информисаности је креирана тако да обезбеди оптимално обелодањивање резултата/исхода о квалитету који су предмет националних/регионалних захтева за заштиту података.</p> <p>Дефинисани су стандарди и смернице за признавање, валидацију сертификацију компетенција појединаца.</p>	<p>Европски, национални и регионални циљеви политике одражавају се на локалне циљеве које одреде пружаоци стручног образовања и обучавања.</p> <p>Експлицитни циљеви и задаци се постављају и прате.</p> <p>Постојеће консултације са релевантним актерима врше се како би се идентификовале конкретне локалне/појединачне потребе.</p> <p>Одговорности за развој и управљање квалитетом су експлицитно су додељене.</p> <p>Постоји рана укљученост запослених у процес планирања, укључујући и развој квалитета.</p> <p>Пружаоци планирају иницијативе за сарадњу са другим пружаоцима стручног образовања и обучавања.</p> <p>Релевантни актери учествују у процесу анализа локалних потреба.</p> <p>Пружаоци стручног образовања и обучавања имају експлицитан и транспарентан систем осигурања квалитета.</p>

¹² У сврху ове препоруке, дефиниције које се користе засноване су на Цедефоповом Глосару о квалитету обучавања (радни документ, новембар 2003.).

¹³ Детаљни опис одабраних индикатора квалитета дат је у Анексу II.

<p>Планови имплементације (Implementation) се развијају у консултацији са актерима и садрже експлицитне принципе</p>	<p>Планови имплементације се креирају у сарадњи са социјалним партнерима, пружаоцима стручног образовања и обучавања и другим релевантним актерима на различитим нивоима.</p> <p>Планови имплементације садрже разматрање о потребним ресурсима, капацитету корисника и алатима и смерницама који су потребни за подршку.</p> <p>Смернице и стандарди су креирани за имплементацију на различитим нивоима.</p> <p>Планови имплементације садрже посебну подршку обуци наставника и тренера.</p> <p>Одговорности пружалаца стручног образовања и васпитања у процесу спровођења су експлицитно описане и транспарентне.</p> <p>Национални и/или регионални оквир осигурања квалитета је развијен и садржи смернице и стандарде квалитета на нивоу пружаоца стручног образовања и обучавања како би се промовисали континуирани развој и саморегулација.</p>	<p>Ресурси се адекватно усклађени/додељени интерно с циљем да се постигну циљеви дефинисани у плановима имплементације.</p> <p>Релевантна и инклузивна партнерства су експлицитно подржана како би се спровеле планиране активности.</p> <p>Стратешки план за усавршавање компетенција запослених одређује потребу за усавршавањем наставника и тренера.</p> <p>Запослени редовно пролазе кроз обуку и развијају сарадњу са релевантним екстерним актерима како би подржали изградњу капацитета и унапређење квалитета, а како би унапредили учинак.</p>
<p>Евалуација (Evaluation) исхода и процеса се врши редовно и подржана је мерењем.</p>	<p>Методологија за евалуацију је развијена тако да покрива и интерну и екстерну евалуацију.</p> <p>Укљученост актера у праћењу и евалуацији процеса је договорена и јасно одређена.</p> <p>Национални/регионални стандарди и процеси за унапређење и осигурање квалитета су релевантни и пропорционални потребама сектора.</p> <p>Системи су предмет самовредновања, интерног и екстерног прегледа, по потреби.</p>	<p>Самовредновање/самоевалуација се врши периодично у складу са националним и регионалним уредбама/оквирима или на иницијативу пружалаца стручног образовања и обучавања.</p> <p>Евалуација и преглед покривају процесе и резултате/исходе образовања укључујући процену задовољства ученика као и учинак и задовољство запослених.</p> <p>Евалуација и преглед подразумевају адекватне и ефикасне механизме за</p>

	<p>Системи раног упозорења су имплементирани.</p> <p>Примењују се индикатори учинка.</p> <p>Прикупљају се релевантни, редовни и кохерентни подаци, како би се мерио успех и одредиле области у којима је потребно остварити напредак. Развијене су адекватне методологије за прикупљање података, нпр. упитници и индикатори/метрика.</p>	<p>укључивање интерних и екстерних актера.</p> <p>Имплементирани су системи раног упозорења.</p>
<p>Преглед (Review)</p>	<p>Процедуре, механизми и инструменти за вршење прегледа су дефинисани на свим нивоима.</p> <p>Процеси се редовно прегледају и развијају се акциони планови за измене. Системи се у складу с тим прилагођавају.</p> <p>Информације о исходима евалуације су јавно доступне.</p>	<p>Повратне информације ученика се прикупљају о њиховом индивидуалног искуства у учењу и о окружењу у којем се врши настава и учење. Заједно са повратним информацијама наставника ове информације се користе како би се унапредиле будуће активности.</p> <p>Информације о исходима прегледа су доступне свима.</p> <p>Процедуре везане за повратне информације и преглед део су стратешког процеса учења у датој организацији.</p> <p>Резултати/исходи процеса евалуације су предмет разговора релевантних актера и постоје одговарајући акциони планови.</p>

АНЕКС II

РЕФЕРЕНТНА ГРУПА ОДРЕЂЕНИХ ИНДИКАТОРА КВАЛИТЕТА ЗА ПРОЦЕНУ КВАЛИТЕТА У СТРУЧНОМ ОБРАЗОВАЊУ И ОБУЧАВАЊУ

Овај Анекс предлаже свеобухватну групу одређених индикатора квалитета који се могу користити за подршку евалуацији и унапређењу квалитета систем стручног образовања и обучавања и/или пружалаца стручног образовања и обучавања. Група индикатора ће се додатно развити кроз европску сарадњу на билатералној и/или мултилатералној основи, на основу европских података и националних регистара.

Што се тиче њихове природе и сврхе, требало би правити разлику између индикатора и референтних вредности из Закључака Савета од 25. маја 2005. године о кохерентном оквиру индикатора и референтних вредности за праћење напретка у постизању лисабонских циљева у образовању и обучавању.

Осим тога, табела са индикаторима не садржи нагомилане индикаторе на националном нивоу у случајевима у којима не постоје или их је тешко добити. Нагомилавање ових индикатора на националном нивоу се може извршити у каснијој фази на основу заједничких споразума између Држава чланица, Комисије и мреже Европског референтног оквира осигурања квалитета.

Индикатор	Врста индикатора	Сврха политике
Свеобухватни индикатори осигурања квалитета		
Бр. 1 Значај система осигурања квалитета за пружаоце стручног образовања и обучавања:		
(а) удео пружалаца стручног образовања и обучавања који примењују системе интерног осигурања квалитета одређене законом/на сопствену иницијативу	Индикатор контекста/инпута	Промовисање културе унапређења квалитета на нивоу пружалаца стручног образовања и обучавања Повећати транспарентност квалитета обуке
(б) удео акредитованих пружалаца стручног образовања и обучавања		Унапредити узајамно поверење за пружање обуке

<p>Бр. 2 Улагање у обуку наставника и тренера.</p> <p>(а) удео наставника и тренера који учествују у даљем усавршавању</p> <p>(б) износ уложених средстава</p>	<p>Индикатор инпута/процеса</p>	<p>Промовисати власништво наставника и тренера у процесу развоја квалитета у стручном образовању и обучавању</p> <p>Унапредити одговор стручног образовања и обучавања на промену потражње тржишта рада</p> <p>Повећати изградњу индивидуалних капацитета учења</p> <p>Унапредити постигнућа ученика</p>
<p>Индикатори који подржавају циљеве квалитета за политике стручног образовања и обучавања</p>		
<p>Бр. 3 Стопа учешћа у програмима стручног образовања и обучавања:</p> <p>Број учесника у програмима стручног образовања и обучавања ⁽¹⁴⁾, према врсти програма и индивидуалним критеријумима ⁽¹⁵⁾</p>	<p>Индикатор резултата/процеса/инпута</p>	<p>Добити основне информације на нивоу системе стручног образовања и обучавања и на нивоу пружалаца стручног образовања и обучавања о атрактивности стручног образовања и обучавања</p> <p>Циљана подршка повећаном приступу стручном образовању и обучавању за групе у неповољном положају</p>
<p>Бр. 4 Стопа завршетка програма стручног образовања и обучавања:</p> <p>Број лица која су успешно завршила/напустила програме стручног образовања и обучавања, према врсти програма и индивидуалним критеријумима</p>	<p>Индикатор исхода/резултата/процеса</p>	<p>Добити основне информације о постигнућима у образовању и квалитету процеса обуке</p> <p>Израчунати стопу напуштања образовања у односу на стопу учешћа</p> <p>Подржати успешан завршетак као један од главних циљева квалитета у стручном образовању и обучавању</p>

¹⁴ За ИСО: период од 6 недеља је потребан пре него што се ученик рачуна као учесник.

За целоживотно учење: проценат становништва примљеног на програме формалног СОО.

¹⁵ Поред основних информација о роду и старости, могу се применити и други социјални критеријуми, нпр. лица која превремено напусте школовање, највише образовање које су стекли, мигранти, лица са инвалидитетом, дужина незапослености.

		Подржати прилагођено пружање обучавања, укључујући групе у неповољном положају
<p>Бр. 5</p> <p>Стопа пласмана у програмима стручног образовања и обучавања:</p> <p>(а) дестинација ученика из СОО-а у одређеној тачки времена након завршетка обучавања, према врсти програма и индивидуалним критеријумима ⁽¹⁶⁾</p> <p>(б) удео запослених ученика у одређеној тачки времена након завршетка обучавања, према врсти програма и индивидуалним критеријумима</p>	<p>Индикатор исхода</p>	<p>Подршка запошљивости</p> <p>Унапредити одговор стручног образовања и обучавања на промењену потражњу тржишта рада</p> <p>Подржати прилагођено пружање обучавања, укључујући групе у неповољном положају</p>
<p>Бр. 6</p> <p>Коришћење стечених вештина на радном месту:</p> <p>(а) информације о занимању које је појединац добио након завршетка обучавања, према врсте програма и индивидуалним критеријумима</p> <p>(б) стопа задовољства појединаца и послодаваца стеченим вештинама/компетенцијама</p>	<p>Индикатор исхода</p> <p>(комбинација квалитативних и квантитативних података)</p>	<p>Повећати запошљивост</p> <p>Унапредити одговор стручног образовања и обучавања на промењену потражњу тржишта рада</p> <p>Подржати прилагођено пружање обучавања, укључујући групе у неповољном положају</p>
Информације о контексту		
<p>Бр. 7</p> <p>Стопа незапослености ⁽¹⁷⁾ према индивидуалним критеријумима</p>	<p>Индикатор контекста</p>	<p>Основне информације за процес доношења политике на нивоу система стручног образовања и обучавања</p>

¹⁶ За ИСО: укључујући информације о дестинацији ученика који су напустили школовање.

¹⁷ Дефиниција према МОП-у и ОЕЦД-у: појединци узраста од 15 до 74 године који су без посла, који активно траже запослење и спремни су да заснују радни однос.

<p>Бр. 8 Преваленца осетљивих група:</p> <p>(а) проценат учесника у стручном образовању и обучавању који се квалификују као група у неповољном положају (у одређеном региону или подручју) према старости и полу</p> <p>(б) стопа успеха група у неповољном положају према старости и полу</p>	<p>Индикатор контекста</p>	<p>Основне информације за процес доношења политике на нивоу система стручног образовања и обучавања</p> <p>Подршка приступу стручном образовању и обучавању за групе у неповољном положају</p> <p>Подршка прилагођеном пружању обучавања групама у неповољном положају</p>
<p>Бр. 9 Механизми за идентификовање потреба за обучавањем на тржишту рада:</p> <p>(а) информације о постојећим механизмима за идентификовање промена потражње на различитим нивоима</p> <p>(б) доказ о њиховој ефикасности</p>	<p>Индикатор контекста/инпута (квалитативне информације)</p>	<p>Унапредити одговор стручног образовања и обучавања на промењену потражњу тржишта рада</p> <p>Подржати запошљивост</p>
<p>Бр. 10 Планови који се користе за унапређење бољег приступа стручном образовању и васпитању:</p> <p>(а) информације о постојећим плановима на различитим нивоима</p> <p>(б) доказ о њиховој ефикасности</p>	<p>Индикатор процеса (квалитативне информације)</p>	<p>Промовисати приступ стручном образовању и обучавању, укључујући групе у неповољном положају</p> <p>Подржати прилагођено пружање обучавања</p>